

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členov JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci žalobkyne **M. L.**, bytom v K., U. zastúpenej JUDr. B. M., advokátom so sídlom v H., U., proti žalovanému **Ú. P.**, Ž., B., pracovisko K., Z., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 7. decembra 2005, č. 2005/01508, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. apríla 2007, č.k. 1S/45/2006-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 20. apríla 2007, č. k. 1S/45/2006-30, **potvrďuje**.

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zrušil horeoznačené rozhodnutie žalovaného, vec vrátil na ďalšie konanie a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Uvedeným rozhodnutím žalovaný správny orgán zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ú. P. v H. č. 03/06758 z 5. marca 2004, ktorým bola žalobkyni od 1. februára 2004 zastavená výplata peňažného príspevku za opatrovanie - ktorý jej bol poskytovaný na základe rozhodnutia O.Ú.v H., O. č. 03/06758 z 23. januára 2003 vo výške 5.500,- Sk mesačne pri opatrovaní jedného občana s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „ŤZP“) - a odňatý peňažný príspevok za opatrovanie s účinnosťou od 1. februára 2004.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalovaný správny orgán dospel k nesprávnemu právnemu názoru vychádzajúceho z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že peňažný príspevok za opatrovanie nemožno stotožňovať s peňažným príspevkom na osobnú asistenciu, pretože sa jedná o dve rôzne formy peňažných príspevkov, čo súvisí aj s rozdielnym výpočtom ich výšky. Kým totiž peňažný príspevok na osobnú asistenciu je upravený v § 58 ods.1 až 19 zákona č. 195/1998 Zb. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 195/1998 Zb.“), peňažný príspevok za opatrovanie je upravený v § 64a ods. 1 až 13 cit. zákona. Pokiaľ žalovaný vo veci peňažného príspevku za opatrovanie aplikoval ustanovenie vzťahujúce sa na peňažný príspevok na osobnú asistenciu bez toho, aby na takýto postup odkazoval § 64a zákona, postupoval nesprávne. Krajský

súd zdôraznil, že výpočet príjmu občana s ŤZP pre účely § 64a zák. č. 195/1998 Zb. je uvedený v ods. 9, podľa ktorého, ak je príjem občana s ŤZP vyšší ako 1,2 násobok sumy životného minima pre plnoletú osobu podľa osobitného predpisu (odkaz na poznámku 36) peňažný príspevok za opatrovanie zistený podľa ods. 5 až 8 sa kráti o sumu prevyšujúcu tento príjem. Nakoľko v uvedenom ustanovení je odkaz len na ustanovenie § 58 ods.13, 14 cit. zákona a nie aj na § 58 ods. 10 cit. zákona, správny orgán nemohol pri výpočte príjmu občana s ŤZP aplikovať ust. § 58 ods. 10 cit. zákona, prípadne takúto chybu zákonodarcu nahrádzať vlastným, avšak nesprávnym znením ust. § 58 ods. 10 cit. zákona tak, že toto ustanovenie sa vzťahuje aj na peňažné príspevky za opatrovanie. Naviac ust. § 64a ods. 9 odkazuje pod poznámkou č. 36 na § 2 písm. a/ zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a nie na § 3 tohto zákona, ako je to v prípade § 58 ods. 10 zák.č. 195/1998 Zb. Ak teda žalovaný takéto rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil s tým, že v odôvodnení citoval § 58 ods. 10 zák.č. 195/1998 Zb. v nesprávnom znení, je jeho rozhodnutie nezákonné, lebo vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol v ňom, že v súlade s § 110k ods. 2 zákona NR SR č. 45/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 195/1998 Z.z. bolo prehodnotené poskytovanie peňažného príspevku za opatrovanie občana s ŤZP a rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č. 03/6758 z 5. marca 2004 bol žalobkyni odňatý peňažný príspevok za opatrovanie manžela J. L. v sume 5.500,- Sk a jeho výplata zastavená s účinnosťou od 1. februára 2004, nakoľko sumy o ktoré sa peňažný príspevok za opatrovanie kráti podľa § 64a ods.8,9 zákona č. 195/1998 Z.z. presahujú výšku doposiaľ poskytovaného peňažného príspevku za opatrovanie. Stotožnil sa s právnym názorom krajského súdu, že peňažný príspevok za opatrovanie a peňažný príspevok za osobnú asistenciu sú dve rôzne formy kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia občana, avšak jednou z podmienok pre priznanie a poskytovanie všetkých peňažných príspevkov na kompenzáciu (t.j. aj peňažného príspevku za opatrovanie) je zisťovanie príjmu občana s ŤZP a príjmu osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, ktorý postup je upravený v ust. § 64a ods. 9 v poslednej vete - „na zisťovanie príjmu, preukazovanie príjmu a prehodnocovanie príjmu platí § 58 ods. 13 a 14 rovnako.“ Žalovaný zdôraznil, že vzhľadom na skutočnosť, že ods.14 § 58 obsahuje odkaz na odsek 10, pričom tieto odseky na seba nadväzujú, je toho právneho názoru, že pre spôsob zisťovania, prehodnocovania a výpočtu príjmu občana s ŤZP je potrebné aplikovať aj odsek 10 § 58 zák.č. 195/1998 Z.z. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný v závere odvolania vyslovil názor, že jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného na trovy žalovaného zamietol, pričom trovy odvolacieho konania v rámci odvolania nevyčísliť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach žaloby a v rozsahu odvolania žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade § 250ja ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 110k ods. 2 zák.č. 195/1998 Z.z príslušný orgán prehodnotí a rozhodne z vlastného podnetu o peňažných príspevkoch uvedených v odseku 1 (ide o peňažný príspevok na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie) najneskôr do 31. marca 2004 podľa zákona účinného od 1. februára 2004.

Podľa odseku 4 cit. ustanovenia, ak na základe prehodnotenia podľa odseku 2 príslušný orgán zistí, že občan s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzická osoba, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím za obdobie od 1. februára 2004 nespĺňajú podmienky podľa zákona účinného od 1. februára 2004, rozhodnutím odníme peňažný príspevok na kompenzáciu a peňažný príspevok za opatrovanie od 1. februára 2004.

Žalobkyni bola zastavená výplata príspevku za opatrovanie podľa § 110k ods. 2 zákona č. 195/1998 Z.z. na základe prehodnotenia nároku na tento peňažný príspevok, a to z dôvodu, že nespĺňala podmienky na poberanie peňažného príspevku za opatrovanie.

Z podkladov súdneho spisu, ako aj administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu je zrejmé, že skutkový stav medzi účastníkmi konania sporný nebol.

Úlohou krajského súdu bolo vyriešenie právnej otázky týkajúcej sa možnosti aplikácie ustanovenia § 58 ods. 10 zákona č. 195/1998 Z.z. v znení zákona č. 45/2004 Z.z. na účely výpočtu peňažného príspevku za opatrovanie upraveného v ustanovení § 64a cit. zákona.

Odvolačí súd prisvedčil krajskému súdu, ktorý sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne v tom smere, že ustanovenie § 64a zák.č. 195/1998 Z.z. neobsahuje úpravu, ktorá by stanovila povinnosť vypočítať príjem občana s ťažkým zdravotným postihnutím na účely peňažného príspevku za opatrovanie zo súčtu príjmu občana a príjmov osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú na účely stanovenia súm životného minima, tak, že sa tento súčet vydelení počtom osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, ako je to zákonom stanovené v § 58 ods. 10 cit. zákona na účely peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

Uvedené ustanovenie § 58 ods. 10 cit. zákona výslovne odkazuje na § 3 zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o životnom minime“), poznámkou pod č. 41 aa/. Podľa uvedeného § 3 – ktorý upravuje započítavanie príjmov, na zistenie príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima sa započítavajú u posudzovanej fyzickej osoby jej príjem a príjem jej manžela (písm. a/).

Ustanovenie § 64a ods. 9 zák.č. 195/1998 Z.z. v znení zák.č. 45/2004 Z.z. priamo odkazuje na § 2 písm. a/ zákona o životnom minime poznámkou pod č. 36 a nie na § 3 písm. a/ zákona o životnom minime, ktoré stanovuje povinnosť započítavať u posudzovanej fyzickej osoby avšak výlučne len na účely určenia súm životného minima, jej príjem a príjem jej manžela.

Nepochybil preto krajský súd, keď za stavu, že správne orgány vo veci peňažného príspevku za opatrovanie aplikovali ustanovenie vzťahujúce sa na peňažný príspevok za asistenciu bez toho, aby na takýto postup odkazoval § 64a zák.č. 195/1998 Z.z., dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v rozpore so zákonom.

Čo sa týka námietky žalovaného, že ustanovenie § 64a ods. 9 zákona č. 195/1998 Z.z. v jeho poslednej vete, ktorá znie „na zisťovanie príjmu, preukazovanie príjmu a prehodnocovanie príjmu platí § 58 ods. 13 a 14 rovnako“ vzhľadom na skutočnosť, že § 58 ods. 14 obsahuje aj odkaz na odsek 10 ustanovenia § 58 citovaného zákona, ktoré potom umožňuje aplikovať pre spôsob zisťovania, prehodnocovania a výpočtu príjmu občana s ŤZP, odvolací súd konštatuje, že táto námietka právne neobstojí. V tomto smere sa tiež stotožnil so závermi krajského súdu, že odkaz v zmysle cit. ustanovenia § 64a ods. 9 sa týka len ustanovenia § 58 ods. 13 a 14 a nie aj § 58 ods. 10. Vzhľadom na túto skutočnosť treba konštatovať, že pri výpočte príjmu občana s ŤZP postup v zmysle § 58 ods. 10 nebol možný, resp. jeho aplikáciu zákon neumožňoval.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalovaného uvedené v jeho odvolaní sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci. Preto napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyni - ktorá si ich náhradu v rámci vyjadrenia k odvolaniu uplatnila - z dôvodu ich nevyčíslenia jej právnym zástupcom v zmysle § 151 ods. 1 veta druhá O.s.p., ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 28. marca 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová